

TĖVIŠKĖS AIDAI



Nr 41 (2020) 1996 m. spalio mėn. 22 d.

Eina 41-mus metus.

Melbourne

Kariams ir jaunimui

Popiežius Jonas Paulius II 1993 m. rugsėjo 6 d. Kaune, Dariaus ir Girėno stadione susirinkusiam Lietuvos jaunimui kalbėjo: „Lietuvos jaunimel! Atidarykite duris Kristui! Būkite pirmieji šaukliai naujosios evangelizacijos. Evangelija, ši tikro atsinaujinimo ir vilties naujiena, tebėra svarbi kiekvienai epochai ir kiekvienam asmeniui. Priimkite ją kaip išganyto dovana. Paverskite ją kasdieninio gyvenimo norma. Ją skelbkite ir liudykite. Būkite Kristaus liudytojai!“ Prie to, ką pasakė Šventasis Tėvas, sunku šiandien ką nors pridurti. Šiandien jums, Lietuvos kariai ir jaunime, norėčiau priminti kelis prietarus, kurie yra kliūtis priimti Kristų, jo Evangeliją ir drąsiai liudyti Kristų

Pirmasis prietaras: Dievo įsakymai žmogų varžo, todėl jie esą nereikalingi. Mato evangelijoje aprašytas Kristaus pokalbis su vienu jaunu žmogumi. Į jaunuolio klausimą, ką daryti, kad laimėtų amžinąjį gyvenimą, Kristus atsakė: „Laikykis įsakymų!“ Aš norėčiau dar pridurti: jeigu nori paveldėti ne tik amžinąjį, bet ir normalų žmogiškąjį gyvenimą žemėje, laikykis įsakymų. Dešimt Dievo įsakymų skirti ne tam, kad suvaržytų žmogų, padarytų jį mažiau laimingą, bet tam, kad žmogus turėtų gyvenimo pilnatvę, džiaugsmą ir laimę. Motina kūdikį suka į vystyklus ne tam, kad kūdikiui atimtų judesio džiaugsmą, bet, kad tas kūdikis per pirmuosius gyvenimo mėnesius nepasidarytų kreivas visam gyvenimui. Kiek daug kreivų jaunų ir suaugusių žmonių sutinkame kiekvieną dieną: nusikaltėlių, alkoholikų, narkomanų, satanistų. Daugelis jų gyvenimą baigia savižudybe.

Antrasis prietaras: jaunystėje reikalingas alkoholis ir narkotikai. Šiuo metu Lietuvoje yra daromi du baisūs nusikaltimai. Pirmasis: į Lietuvą įvežama ir joje gaminama beprotiškai daug degtinės. Nusikaltėliai kontrabanda įveža net techninį spiritą, iš kurio daromas vadinamasis „kaukolinis“ ar „pilstukas“, kuriuo nuodijasi tiek suaugusieji, tiek jaunimas. Šiuose nusikaltimuose dalyvauja net aukšti valstybės pareigūnai, o valstybė rodo nesuprantamą bejėgiškumą. Antrasis nusikaltimas nemažiau baisus - tai narkotikų prekyba ir jų platinimas tarp jaunimo. Šių dviejų priemonių pakanka, kad kokie du trečdaliai jaunimo būtų dvasiškai ir fiziškai sunaikinti.

Trečiasis prietaras: erotika ir

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

seksas yra pačios didžiausios ir vienintelės vertybės. Dievas sukūrė vyrą ir moterį ir davė jiems kūrybines galias, todėl Bažnyčia su didele pagarba traktuoja sutuoktinių meilę ir jų teisėtus lytinius santykius. Katalikų Bažnyčios Katekizmas kalba taip: „Seksualumą įprasmina santuokinė vyro ir moters meilė. Santuokoje fizinis sutuoktinių suartėjimas tampa jų dvasinės bendrystės ženklu ir laidu...“ (KBK 2360). Seksualumas tikrai žmogiškas esti tik tada, kai tampa neatskiriama dalimi meilės, kuri vyrą ir moterį besąlygiškai sujungia iki mirties (Apaštališkoji adhortacija „Familiaris consortis“, 11). Mūsų visuomenės informavimo priemonės labai nusikalsta bręstančiam jaunimui, užnuodydamos jo sąmonę iškreiptai suprantamu seksu. Videofilmai, TV programos, geltonoji spauda suniekina moterį, sutuoktinių patalą ir jauno žmogaus sąmonę užverčia sunkiai įsivaizduojama bjaurastimi, o mūsų valdžios vyrai tuo tarpu mąsto tik apie ėjimą į Europą... Kam Europai reikalingi žmonės be dvasinių vertybių, savo lygiu nepranokstantys neprotinių gyvulių, kam jai reikalingi morališkai iškrypę žmonės? Ar gerbs Lietuvą tie jauni žmonės, įsisauninę tik vieną vertybę - nuoga egoizmą. Bažnyčia labai skaudžiai sutiko faktą, kad Seimas dabartines visuomenės informavimo priemones paliko savikontrolei, tarsi visuomenė - kultūros, mokslo ir tradicinių konfesijų atstovai - neturėtų ką pasakyti tais atvejais, kai informavimo priemonės tampa tautos demoralizavimo įrankiu.

Ketvirtasis prietaras: laimė

glūdi lengvai uždirbtuose piniguose. Atgavus nepriklausomybę, nemaža mūsų jaunimo dalis, ištroškusi vakarietiškai gyventi, metėsi į nesąžiningą biznį, reketą, sukūrė net nusikalstamas struktūras, kurios terorizuoja Lietuvos žmones. Dabartinis pragaras, kuriame vieni kitus kankina ir žudo, yra atsakymas, ar gali būti žmogus laimingas, kai jis medžiagines vertybes sukuria ne prakaitu ir darbu, bet kitokiais būdais.

Penktasis prietaras: visiška laisvė be atsakomybės. Jaunas žmogus sunkiai pakelia ne tik Dešimt Dievo įsakymų, bet ir drausmę tėvų namuose, darbe, kariuomenėje. Jam atrodo, kad jo valia turėtų būti paskutinis žodis ir niekas neturi teisės nustatyti kokius nor apribojimus. Šiandien taip mąstančių yra labai daug. Šitaip suprasta laisvė vienus padaro anarchistais, o kitus verčia drebėti nežmoniško gyvenimo akivaizdoje. Nėra laisvės be atsakingo naudojimosi ja. Laisvė yra Dievo dovana ne griovimui, bet gėrio kūrimui. Laisvės be atsakomybės pabaiga yra kalėjimai ir darbo stovyklos.

Seštasis prietaras: Katalikų Bažnyčia pasenusi, o naujos religijos įdomesnės. Iš tikrųjų Bažnyčia yra sena, nes jos amžius skaičiuojamas ne dešimtmečiais, bet tūkstantmečiais. Tačiau Dievas, jei kalbėčiau žmogiškais sąvokomis, dar senesnis, nes jis yra amžinas. Jaunimą, kuriam atrodo, kad nuo seno reikia nusigręžti, norėčiau paklausti: kas geriau, ar sena, bet mylinti ir gero linkinti motina, ar jauna prostitutė, kuri neatneš nei tikro džiaugsmo, nei tikros laimės?

Septintasis prietaras: bet



1996 m. gegužės 25 d. Telšiuose pašventinti diakonai. Priekyje Telšių vyskupas J.E. Antanas Vaičius.

Dar nesakyk, kad pavargai

*Dar nesakyk, kad pavargai,
Nors tirpsta rankos, skauda kojos
Ir metai nugarą kuproja,
O ryto lauki taip ilgai...
Dar nesakyk, kad pavargai.*

*Neprasitark, kad pavargai,
Kol dar aplink seni sargai
Imitę iš pakampių šnypščia
Ir šaukia dieną vakarykščia,
Kad vėl jiems būtume vergai.
Neprasitark, kad pavargai.*

*Dar pakentėk, jeigu gali,
Nors kiek gali, nors truputėlį,
Kol ne visi dar prisikėlė,
Kol gaubia dar tamsa gli
Tuos, atsilikusius kely...
Neprasitark, kad negali,
bet eik ir šviesk! Juk tu gali.*

Vytautas Cinauskas

kokiomis priemonėmis reikia išsisukti nuo pareigos tarnauti tėvynei. Šiandienėje Lietuvoje matome tiesiog nesuvokiama reiškinį, kaip jauni žmonės visai bando išsisukti nuo pareigos tėvynei. Tarnauti tėvynei, vilkint kario uniformą, yra ne tik pareiga, bet ir garbė. Žinoma, valstybė turi pasirūpinti, kad karių gyvenimo sąlygos būtų normalios, bet nebūtinai lengvos. Kariuomenėje jaunas žmogus turėtų išmokti drausmės, pareigos, atsakomybės ir nuolatinio nusiteikimo apginti tiesą, teisingumą ir silpną žmogų. Kariuomenė yra vyriškumo mokykla, ir be šitos mokyklos vargu ar subręš pilnavertis žmogus. Todėl sveikinu jus, mieli Lietuvos kariai, kad nekombinavote ir atėjote tarnauti tėvynei, ir tegu Dievas laimina jūsų kietos, bet reikalingos mokyklos metus.

Pabaigai noriu paminėti dar vieną prietarą, kurio, tiesa, laikosi ne jaunimas, o Lietuvos Vyriausybė, būtent, kad galima išsiversti be karo kapelionų, pekeičiant juos sovietinio tipo politrukais. Bažnyčia apgailestauja, kad iki šiolei nėra įteisinta karo kapelionų institucija. Dabartinė Vyriausybė ir dabartinis Seimas nematė reikalo šitai padaryti. Pradėtas darbas nutrūko ir užšalo. Bažnyčia įsitikinusi, kad su politrukais į Europą mes nenueisime. Tad šiuo metu lieka viltis, kad išrinksime protingesnį Seimą, kuris ne tik kalbės apie ėjimą į Europą, bet ir sudarys sąlygas šiam žingsniui žengti.

O dabar prašykime Dievą, kad visi, tiek jauni, tiek seni, tiek civiliai, tiek kariai, gyventume be prietarų, kad atnaujintume savo mąstymą ir gyvenimo būdą. Šiluvos Dievo Motina, globok Lietuvos kariuomenę, jos vadovus ir karius! (Šis pamokslas buvo pasakytas Šiluvoje per Švč. Mergelės Marijos Gimimo atleidų Karių ir jaunimo dieną).



Pirmoji mokslo diena

Jau įžengėme į pirmąjį rudens mėnesį - rugsėjį. Nepastebimai praslinko vasara, palikdama prisiminimuose atostogų džiaugsmą, sutiktus nepažįstamus, o gal ir naujus draugus.

Rugsėjo pradžia išpūdingiausia ir mokyklinio amžiaus vaikams, ir akademiniam jaunimui, ir Kunigų Seminarijos auklėtiniams, ir visiems, kurie su knyga rankose gyvena naujose mokslo versmėse.

Šiandien besišypsantys jauni veidai atveria mokyklų, institutų, akademijų duris. Suklega jauni balsai klasėse ir auditorijose, užpildo jas jaunatvišku šurmuliu. Nuaidėjęs naujų mokslo metų skambutis, tegul subrandina jaunosiose širdyse įgytas žinias skirti atgimstančiai tautai vardan gėrio, grožio, doros ir niekada nenaudoti vardan pikto.

Kaip tik šiemet į 2261 veikiančias bendrojo lavinimo mokyklas ateis apie 520 tūks. moksleivių. Pirmasis skambutis sukviestų kiek daugiau nei 50 tūkst. pirmaklasių.

Lietuvoje yra 15 aukštųjų mokyklų. Jose šiais metais studijuos per 50 tūkst. studentų. Deja, apie 2 tūkst. Lietuvos vaikų dėl įvairių priežasčių negalės mokytis.

Mokslas žmonijos ranka, bet ji tenurodo žmogui kelią iki paskutiniųjų žvaigždžių ribų, o nemirtingumo klausime - palieka mums naktį širdyje. Todėl vienas mąstytojas taip išsireiškia: „Mokslas be tikėjimo - tai knyga, kuriai nuplėšta pradžia ir galas“.

Todėl Bažnyčia nepasitenkina vien tik žemiškos misijos užmoju. Per du tūkstančius gyvavimo metų Bažnyčia negailėjo pastangų ugdyti mokslui, menui, kultūrai, puoselėti socialinei žmonijos pažangai. Visais amžiais ir visose tautosose ji pasireiškė kaip kultūros bei pažangos gaivintoja ir rėmėja.

Pagal Dievo planą, žmogus tam sutvertas, kad vykdytų Jo valią ir tobulintų aplinką. Kūrėjo duota laisva valia žmogui neribotai leidžia pasiekti savo žmogiškumo pilnatvę. Todėl visos pasaulio tautos privalo naudotis dvasiniais ir mokslo bei technikos pasiekimais. Jeigu šiandien visuotinai yra pripažįstamos broliškumo, teisingumo, laisvės, žmogaus asmens orumo ir tautų taikos sąvokos, tai tas irgi yra krikščionybės auklėjimo darbo nuopelnas. Bažnyčia rėmė ir skatino įvairias meno šakas. Bažnyčia ir šiandien žiūri į mūsų jaunimą su viltimi, gerbdama moksleivio ir studento vardą, būsimo profesijos darbo specialistą. Ji tiesia drąsiai savo rankas su tikėjimo ir doros mokymu į mūsų



Iš kairės: Dekanas, Raseinių klebonas ir Kauno Arkivyskupijos Tribunolo Notaras kun. Gintautas Jankauskas „Pirmoji mokslo diena“ straipsnio autorius ir ALKF-cijos įgaliotinis Geelonge Juozas Gailius. Nufotografavo Irmgarda Gailiuvienė.

mokyklas. Priimkime į savo širdis Jos teikiamas dovanas ir kilkime į naujas dvasines aukštumas.

Mieli visų mokyklų moksleiviai, Jūsų sielos šviečia jaunystės, grožio, jėgų, naujų siekių bei užsibrėžtų tikslų realizavimais. Pradėkite kūrybinį darbą - pamokas su knyga ir nuoširdžia malda. Kaupkite mokslo žinias. Branginkite ir tikėjimo vertę, nes kaip gamtai reikalingi skleistis saulės spinduliai palaikantys gyvybę, taip jaunatviškoms širdims tikėjimo spinduliai - palaikantys harmoningą dvasinį stovį. Tik subrandinta dvasinė asmenybė yra tautos kelrodis ir bažnyčios šviesi ateitis. Dažniau atverkite kultūrinių renginių duris. Žinokite, medžiaginio gyvenimo progreso laimėjimai Jūsų sielos nepasotins, jei nesistenksite formuoti savyje dvasinių vertybių šv. Mišių aukoje, šv. Sakramentų pagalba. Šiais mokslo metais atkreipkite didesnę dėmesį į savo mintis ir sąžinę, veiksmus ir poelgius, būkite paklusnūs tėveliams, gerai mokykitės, skleiskitės talentais ir prasmingais sumanymais.

Naujais tikėjimo žiedais pasipuošę ir mūsų parapijos atžalynas. Mokyklos duris pravėrė rankutės, dar neseniai prieš Viešpaties altorių pirmą kartą laikiusios žvakutes, simbolizuojančias tikėjimo šviesą ir meilę gerajam Išganytojui Jėzui Kristui. Jų sielų gelmėse šiandien gimsta pirmosios nuoširdžios maldelės, nauji gražūs pasiryžimai. Tegul gerasis Dievas apsaugo jus nuo bet kokios sutepties ir sunkios nuodėmės.

Gerbiami mokyklų vadovai, auklėtojai ir mokytojai! Jus dabartiniu metu psichologine prasme veikia įvairios mokykloje permainingos. Jau į praeitį nuslinko seni darbo metodai pagal griežtas

schemas. Nepriklausomoje Lietuvoje Jums atsiverė galimybės savarankiškai rengti mokslo programas, atsirado galimybė natūraliai ugdyti moksleivių dvasines ir psichines galias. Atskleiskite jaunajai kartai kilnius idealus, vertybes ir siekius, kad jie augtų diena iš dienos ne tik žiniomis, bet ir dorumu, sąžiningumu, naujų kilnių idėjų asmenybėmis. O jeigu jaučiame savyje stokos dvasinio peno, mokėkime ne tik ji surasti, bet ir parodyti kelią kitiems. Visiems Jums linkiu ištvėmės, sveikatos ir Dievo palaimos naujaisiais mokslo metais.

Mieli tėveliai, šiais mokslo metais maldose prašykite Dievo, kad Jūsų vaikai savo širdyse išlaikytų įskiepytą tikėjimo giją, taptų sąmoningais katalikais - nes ant jų pečių remsis naujos Lietuvos ateitis. Seimose sudėtos didžiausios žmonijos viltys ir lūkesčiai. Ant šio švento pagrindo stovi židinyš ir altorius. Seima yra kaip gyvojo vandens šaltinis, iš kurio kyla krašto genijai ir ramūs laukų artojai, šventieji ir valstybių vadovai.

Pradedant naujuosius mokslo metus Bažnyčia primena jaunimui bei mokslo žmonėms, kad savo mokslu ir kilniu darbu jie atlieka pareigą ne tik tautai, bet ir Kūrėjui. Bažnyčia įsitikinusi, kad visi mokslo ir kultūros žmonės gali rasti neįkainojamo įkvėpimo Kristaus Evangelijoje. Tad ženkime į rytdieną mokslo ir tikėjimo šviesoje!

kun. G. Jankauskas

Mirė Lietuvos užtarėjas ir katalikų Bažnyčios ginėjas

Daug Lietuvą ir Lietuvos katalikų Bažnyčią rėmęs vokiečių vyskupas, buvęs Augsburgio ordinaras Josef Stimpfle 80 metų netekęs sąmonės smegenyse išsiliejęs kraujui, jos nebeatgavęs mirė rugsėjo 12 d. Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas, Mainzo vyskupas Karl Lehmann, mirusį vyskupą pavadino persekiojamos Bažnyčios gynėju ir trečiojo pasaulio šalių vargšų globėju. Užuojautos telegramoje Karl Lehmann rašo, kad velioniui vyskupui Josef Stimpfle iki paskutinio momento karštai rūpėjo visų Rytų Europos žmonių likimas. Lietuviams gerai žinomas vyskupo Stimpflės nuoširdus solidarumas Lietuvos Katalikų Bažnyčiai persekiojimų metu bei jo parama katalikams Lietuvai atsikūrus. Vyskupo mirtis Vokietijos Bažnyčiai yra didelė netektis.

LRTV

(Vysk. Josef Stimpfle išreikalavo kun. A.Svarinską į laisvę iš Siaurės Sibiro koncentracijos lagerio.)

Užsienyje studijuojančiųjų kongresas

Popiežinė migrantų ir keliautojų sielovados taryba rugsėjo 17-19-ą dienomis Romoje surengė pirmąjį pasaulinį užsienyje studijuojančiųjų sielovados kongresą. Kongresas vyko Krikščioniškųjų mokyklų-brolių generaliniuose namuose. Dalyvavo 60 studentų - sielovados specialistų iš viso pasaulio, pirmiausia - iš šalių, kuriose gausu užsienio studentų. Buvo svarstoma, kaip geriau organizuoti Bažnyčios veiklą šioje srityje.

Užsienyje studijuojančių skaičius siekia maždaug milijoną 200 tūkstančių. Daugiausia studentų užsieniečių - apie 430 tūkstančių - yra Jungtinėse Amerikos valstijose. Po jų seka Prancūzija su 140 tūkst. Vokietija - 120 tūkst., Japonija - 50 tūkstančių, Australija - 40 tūkstančių ir Didžioji Britanija - 32 tūkst. Daug svetimšalių studijuoja taip pat Belgijoje, Ispanijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Austrijoje, Rusijoje, Pietų Korėjoje, Maroke ir Egipte.

LRTV

„Laisvoji Lietuva“: paskutinis numeris

Jau 50 metų gyvuojantis laikraštis „Laisvoji Lietuva“ rugsėjo 19 d. Cikagoje išleido paskutinį savo numerį. Jame pranešama, kad ryšium su sumažėjusiu „Laisvosios Lietuvos“ prenumatorių skaičiumi, finansais ir įgaliosios leidėjos Onos Šimkuvienės mirtimi laikraščio leidimas yra sustabdomas. Pareiškimą pasirašė Lietuvos atgimimo sąjūdžio tarybos prezidiumas, nes šis laikraštis buvo šio sąjūdžio oficiozas.

Pastaruoju metu laikraštis pasirodydavo du kartus per mėnesį. Jo redaktorius buvo Juozas Zemaitis, šias pareigas ėjęs 7 metus. Laikraščio likimas pakibo ant

plauko, kai šių metų rugpjūčio 11 d. mirė sąjūdžio įgaliotoji leidėja ir administratorė Ona Šimkuvienė. Dar ne taip seniai laikraštis turėjo gana didelę redakcinę kolegiją, kurią sudarė Marijus Blynas, Vilius Bražėnas, Algirdas Budreckis, Vytautas Jokubaitis, dr. Jonas Kunca, Stepas Varanka, Juozas Vilutis, Jonas Vasaitis, Povilas Žičkus. Tačiau dabar dalis jų jau mirė, o kiti dėl įvairių priežasčių iš kolegijos išėjo.

Kaip teigė redaktorius, skaitytojų skaičius vis mažėjo, nes senieji prenumeratoriai miršta, o naujų beveik neprisidėdavo. Pastaruoju metu prenumatorių buvo likę truputį daugiau kaip 700.

Edvardas Sulaitis - Cikaga

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

NAUJA VALDŽIA

Rašo dr. Jonas Kunca

Kai skaitytojai gaus šį laikraščio numerį, jau bus žinomi rinkimų rezultatai ir gal naujos vyriausybės sąstatai. Ko galime laukti iš naujos valdžios?

Skurdo ir netvarkos išvarginti žmonės yra linkę tikėti, kad nauji ministrai staiga viską pakeis, ir šalis normalizuosis lyg pamojus burtininko lazdele. Deja taip negali būti.

Nauja valdžia perims įskoliną ir paskendusią korupciją šalį. Susidurs ji ir su gyventojų abejingumu. Po 5 metų nevykusio valdymo, žmonės nustojo pasitikėti politikais ir pačia vyriausybe. Visgi nauja valdžia gali po truputį įtikinti gyventojus, jog ji yra kitokia. Čia jai padės tik pozityvūs darbai, o ne retorika.

Kad gyventojai suprastų naujos valdžios ribotas galimybes, vyriausybei vertėtų supažindinti šalį su dabartine jos padėtimi, kuri yra sunkesnė negu atsispindi valstybės vyrų kalbose ir spaudoje. Kadangi visų problemų išspręsti artimoj ateityj nebus galima, naujai valdžiai teks apsispręsti, nuo ko pradėti.

Tikėkim, kad nauji pareigūnai yra pasirusę dirbti

Lietuvos labui, o ne savo ir draugų interesams. Tikėkim, kad jie nusimans apie valstybės administravimą. Net ir tuo atveju užtruks, kol jie susipažins su realia institucijų padėtimi ir su turimais resursais. Taigi reikės turėti kantrybės bent keletą mėnesių. Taip daroma visose civilizuotose demokratijose. Kritikuoti valdžią dėl to, kad ji yra ne tos partijos, kuri mums patinka, yra pigi politika, galinti pakenkti šalies interesams. Laikas išmokyti vertinti vyriausybes pagal jų darbą, o ne politinę srovę. Vėl yra piliečio pareiga pastebėti neigiamus vyriausybės žingsnius, neatsižvelgiant partinio jos kilimo.

Seimas, atrodo, bus panašus į Velykų margutį. Į jį pateks įvairių partijų ir nepartinių atstovų. Būtų sunku priimti kad ir labai naudingą nutarimą, jei seimo nariai netrauktų Lietuvos vežimo į vieną pusę. Visgi seimas galės normaliai dirbti, jei jo nariai balsuodami atsižvelgs į krašto interesus pirmoje vietoje, jei nepradės tarpusavio kivirčų kaip kad yra buvę.

Lietuvos užsienio politika, ypač šiuo nepastoviu metu, atsieks daugiau subtilumu negu patriotiškai skambančia, bet vedančia į

konfrontaciją, retorika.

Nauja valdžia dar gali išgelbėti Lietuvą nuo artėjančios katastrofos ir pradėti tikrą šalies atstatymą. Čia verta priminti, kad dabartinė Lietuvos ekonomija sudaro tik 37% tos, kurią turėjome 1990 m. ...skolų, kurių tada neturėjome, dabar yra virš 1,5 milijardo dolerių. Šitos nepriimtinos padėties korekcija nebus lengva nei valdžiai, nei gyventojams. Greičiausiai dar kraštui teks ir toliau bristi į skolas, kol pakils produkcija, eksportai ir bus atgauta ekonominė lygsvara. Svarbu, kad naujos skolos būtų sąžiningai panaudotos naujų produkcijos šaltinių kūrimui arba senųjų pagerinimui.

Valdžia yra tam, kad tarnautų tautos interesams išleidama kuo mažiau pačiai administracijai. Dabartinę biurokratiją, visais atžvilgiais per didelę, reikėtų sumažinti. Neaišku kodėl buvęs seimas nepriėmė konstitucinės pataisos anksčiau, kad jau šituose rinkimuose būtų buvę renkami tik 111 seimo narių vietoj dabartinių 141. Ar nebus, kad patys seimo nariai nenorėjo prarasti šiltų vietų? Vėl geriau vėliau negu niekad.

Turime naują valdžią. Apie ją reiktų susiburti ir jai padėti nugalėti didžiulius sunkumus.

Vokiečiai Lietuvoje nori pirkti tris autobusų parkus

Lietuvoje Vokietijos „Mullfield“ konsorciumo atstovai pareiškė norą įsigyti tris nuostolingai dirbančias specialiosios paskirties akcines bendroves - Šiaulių, Utenos ir Rokiškio autobusų parkus.

Pernai šios įmonės gavo apie 3,8 mln. litų kompensacijų iš savivaldybių biudžetų, tačiau patyrė apie 600 tūkst. litų nuostolių.

Vokiečių ketinimai tiesiogine šio žodžio prasme pribloškė ne tik Susisiekimo ministerijos, bet ir šių miestų savivaldybių vadovus. Patys keleivių vežėjai nuolat kartoję, kad finansinė autobusų parkų padėtis nepataisoma, ir nuolat reikalavo vis didesnių kompensacijų iš savivaldybių.

Susisiekimo ministerijos Kelių transporto departamento kelių transporto politikos skyriaus viršininkas P.Mikalonis šiuo „Mullfield“ noru pusiau juokais pavadino pirmąją vokiečių invaziją. Vokiečiai iš 47 autobusų parkų pasirinko labiausiai jiems patikusius.

P.Mikalonio teigimu, „Mullfield“ konsorciumo vadovai buvusioje Rytų Vokietijoje jau pasimokė, kaip nuostolingai dirbančias įmones pertvarkyti į pelningas.

„Mullfield“ atstovai Lietuvoje jau atkreipė dėmesį į dvigubai išpūstą transporto įmonių administraciją, dideles kuro sąnaudas.

P.Mikalonio mintims nepritarė Kauno užmiesčio autobusų parko „Kautra“ vadovas B.Mažeika. „Lietuvos autobusų parkai dirbtų pelningai, jei valstybė atsiskaitytų su vežėjais už atliktą darbą ir vykdytų jos pačios prisiimtus įsipareigojimus“, - sakė B.Mažeika. Jis minėjo, kad šiomet „Kautos“ autobusais važiuo nemažai pensininkų, invalidų, mokinių, kurie arba už keliones nieko nemokėjo, arba mokėjo ne visą kainą. Dėl šios priežasties „Kautra“ šiomet negaus 4,4 mln. litų pajamų, kurias privalėtų kompensuoti savivaldybė. Už šiuos pinigus „Kautra“ galėtų įsigyti šešis naujus autobusus. „Lr.“

Lietuva priimta į Vertybinių popierių komisijų organizaciją

Lietuvos vertybinių popierių komisija (VPK) tapo Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (TVPKO) tikrąja nare.

Lietuva kartu su Bulgarija, Slovėnija, Rumunija ir Ukraina į TVPKO buvo priimta per rugsėjį Monrealyje vykusią šios organizacijos konferenciją. Lietuvai atstovavo VPK pirmininkas Algirdas Semeta.

Tapus tikrąja TVPKO nare, Lietuvai atsivers platesnės galimybės keistis informacija, aktyviai dalyvauti, sprendžiant aktualius vertybinių popierių rinkų klausimus, jos specialistai galės stažuotis šalyse, turinčiose senas vertybinių popierių rinkose ir reguliavimo tradicijas.

TVPKO vienija 136 narius iš 80 valstybių. „Lr.“

Būtingė: naftos talpas montuos vokiečiai

Tamara Zaiceva

Palangoje, akcinės bendrovės „Būtingės nafta“ būstinėje, pasirašyta sutartis dėl naftos terminalo talpų montavimo. Sutartį pasirašė „Būtingės naftos“ generalinis direktorius Vladislavas Gedvilas, Vokietijos kompanijos „Preussag Wasser und Rohrtechnik“ direktorius Dietrichas Keckas bei „Fluor Daniel Intercontinental“ Būtingės naftos terminalo projekto vadovas Garis Smithas.

Pagal pasirašytą sutartį „Preussag Wasser und Rohrtechnik“ įsipareigojo Būtingės naftos terminale sumontuoti šešias talpas: tris po 50 tūkst. tonų žaliajai naftai, po vieną dyzeliniam kurui, sumaišytiems naftos produktams ir vandeniui.

Kontrakto vertė - 9,3 mln. JAV dolerių. Darbus finansuos Vokietijos „KfW“ bankas. Kaip sakė „Būtingės naftos“ generalinis direktorius Vladislavas Gedvilas, šis bankas apsiima visiškai finansuoti medžiagų įsigijimą, darbus ir net mokesčius, kuriuos Lietuva turėtų mokėti bankams. „Finansavimui Lietuvai nereikės nė vieno cento, viską padengs Vokietijos bankas“, - teigė V.Gedvilas, anot kurio, pradėdant montuoti talpas, kelio



V.Gedvilas: „Naftos terminalas bus pastatytas“. R.Jurgaičio nuotr.

atgal nebeliks, kaip neturėtų likti ir pagrindo kalboms, jog terminalas Būtingėje nebus pastatytas.

Visų šešių talpų montavimo darbai bus pradėti nuo sutarties pasirašymo dienos. „Preussag Wasser und Rohrtechnik“, pasak V.Gedvilos, pirmuosius pasirašymo darbus pradės nelaukdama banko finansavimo. Montuoti turėtų būti pradėta sausio 1-ąją ir baigta kitąmet. Pasak V.Gedvilos, pamatus įrenginės Lietuvos įmonės, kurios bus atrinktos konkurso būdu.

„Preussag Wasser und

Rohrtechnik“ - viena didžiausių Vokietijos plataus profilio statybos ir montavimo darbų bendrovių, stacionarių terminalus, oro uostus, tiesianti vamzdynus. Konkurse dėl talpų montavimo Būtingės naftos terminale ji dalyvavo kartu su „Chicago Bridge and Iron“ bei „Motherwell“ iš Anglijos. Lemiamą vaidmenį suvaidino darbų finansavimo sąlygos. Talpų montavimo darbų sutarties projektą parengė ir tarpininkavo pasirašant sutartį „Fluor Daniel Intercontinental“, kuri atliks šių darbų priežiūrą.

„Lr.“

Jūros sienos problemas spręs vyriausybės

Latvijos ir Lietuvos prezidentai susitarė, kad ginčijamos jūros sienos problemas turi spręsti šalių vyriausybės.

Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis interviu BNS sakė, kad derybose panaudotos ne visos galimybės: „Galbūt, kai deryboms vadovaus aukščiausio rango politikai, pareigūnai bus atsakingesni“.

G.Ulmanio nuomone, Latvijos ir Lietuvos ginčui atsiliepia Rytų ir Vakarų kompanijų kova dėl įtakos sferos Baltijos jūroje. „Manau, kad „Amoco“ ir „LUKOil“ - pakankamai stiprios firmos, kurioms ne vis viena, kas vyksta ten, kur yra naftos“, - sakė prezidentas.

„Mūsų santykiai geri, mes gerai suprantame vienas kitą. Matyt, derybose iš abiejų pusių dalyvauja tokie žmonės, kurie negali surasti teisingos pozicijos.“

Galbūt mums reikia vesti šias derybas aukštesniu lygiu. Jos jau taip toli nuėjo, kad faktiškai nėra prasmės į derybas įtraukti valdininkus arba įvairaus rango biurokratijos atstovus, nes tai beviltiška“, - sakė G.Ulmanis. „Lr.“

V. Landsbergis vardijo Prezidento klaidas

Prezidentas Algirdas Brazauskas padarė šiurkščių klaidų tarptautinėje politikoje, teigia dešiniojos opozicijos lyderis Vytautas Landsbergis.

Spaudos konferencijoje „nekonstruktyvia pažiūra“ jis pavadino Prezidento pareikštą nepritarimą, kad trys Vidurio Europos valstybės būtų pirmosios pakviestos į NATO. Tokį savo požiūrį A.Brazauskas išdėstė spaudos konferencijoje.

„Mums svarbu neatsilikti einant, o ne stabdyti einančius“, -

pažymėjo V.Landsbergis.

Kita Prezidento klaida V.Landsbergis nurodė A.Brazauskos pritarimą Ukrainos idėjai nustatyti nebranduolinę zoną Vidurio ir Rytų Europoje. Taip Lietuvos Prezidentas sakė, duodamas interviu Ukrainos nacionalinei televizijai. V.Landsbergio manymu, toks pareiškimas toliau Lietuvą nuo pageidaujamos narystės NATO. „Branduolinių medžiagų dislokacija Lietuva turėtų derinti tik su Aljansu“, - sakė V.Landsbergis.

„Lr.“

TRUMPAI

Amerikiečių krepšinio žvalgai traukia iš tėvynės žaidėjus žadėdami aukso kalnus, komandas pastato į nevienodas sąlygas.

V.Garasto žiniomis, į Ameriką iš Lietuvos išvykę 23 jaunuoliai. „Tačiau iš ten jie grįžta blogos formos. Jaunimas čia, Lietuvoje, geriau dirba ir man jis pirmiausia rūpi. Galiu imti iš Amerikos nebent tuos, kurie visa galva aukštesni žaidimu. Bet taip nėra. Atsirado mažuma - kaip lenkų Vilniuje, taip ir lietuvių Amerikoje, kurie kovoja, kad jiems neduoda krepšinio žaisti Lietuvoje. Mūsų treneriai dirba labai gerai. Pagal kompleksinę įskaitą esame pirmi Europoje“, - teigė V.Garastas.

„Pagaliau Lietuvos sostinėje Vilniuje bus įkurta Prezidentūra“, - vaikščiodamas po buvusius Menininkų rūmus, sakė Prezidentas Algirdas Brazauskas. Jis akcentavo, kad šiuose rūmuose dirbs ne tik A.Brazauskas, bet ir kiti Lietuvos prezidentai.

Rūmus šalies sostinės S.Daukanto aikštėje, kur yra gyvenę Rusijos karvedys Kutuzovas, Prancūzijos imperatorius Napoleonas bei Vilniaus generalgubernatorius Muravjovas Korikas, rekonstruoja 289 darbininkai.

Vienerių metų darbai vertinami 11,6 milijono litų. Kiek dar reikės lėšų Prezidentūros rūmams, statybininkai pasakyti negalėjo.

Išlaidas krašto apsaugai numatoma padidinti nuo 0,56 proc. iki 1 procento bendrojo nacionalinio produkto.

Iki metų pabaigos tikimasi išmokėti kariuomenei visas lėšas, numatytas valstybės biudžete.

Tai pažadėta vykusiame kas metiniame Prezidento Algirdo Brazausko, kuris pagal Konstituciją yra vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas, susitikime su šalies krašto apsaugos vadovybe. Jame dalyvavo ir Ministras Pirmininkas Mindaugas Stankevičius.

„Visi susitikimo dalyviai sakė, kad kariuomenės finansavimas šiemet yra kur kas geresnis negu pernai“, - po pusantros valandos trukusio pokalbio sakė Prezidentas A.Brazauskas.

Lietuvoje mazuto iki šiol tesukaupta 250 tūkst. tonų: 30 tūkst. tonų nupirka šią vasarą, kita dalis yra likusi nuo praėjusio šildymo sezono. Žiemą tiek mazuto elektrinės sukūrena per pusantro mėnesio.

„Prie žvakių ir balanų kol kas sėdėti nereikia, tačiau ar nereikės žiemą sėdėti prie „buržuikų“, parodys laikas“, - apie šildymo sezono perspektyvas sakė šilumą ir elektros energiją tiekiančios bendrovės „Lietuvos energija“ generalinis direktorius Rimvydas Rukšėnas vykusiame bendrovės akcininkų susirinkime.

Prancūzija tikisi, kad Lenkija taps Europos Sąjungos (ES) nare dar iki 2000 metų. Tai pareiškė prezidentas Jacques'as Chiracas, kalbėjęs abiejų Lenkijos Seimo rūmų nariams.

Pasak jo, derybos dėl stojimo

į ES prasidės kiek vėliau nei po metų. „Tikiuosi, kad iki 2000 metų Lenkija įstos į mūsų sąjungą“, - sakė J.Chiracas. Jis taip pat šiltai parėmė Lenkijos siekį tapti NATO nare. Šis stojimo procesas turi būti „negrįžtamai“ pradėtas jau 1997-aisiais. „Tikiuosi, kad šios derybos bus greitai baigtos“, - sakė prezidentas.

Kalbėdamas Seime J.Chiracas paragino NATO kuo greičiau pradėti procesą, kurio metu Lenkija įstotų į aljansą.

Pasak prezidento J.Chiraco, Lenkija „kaip Prancūzijos sesuo rytuose“ yra natūrali Paryžiaus vyriausybės partnerė.

Rusijos ginkluotųjų pajėgų vadas Čečėnijoje Viačeslavas Tichomirovas pranešė, kad laikinai sustabdomas kariuomenės išvedimas iš Čečėnijos. Armija toliau bus išvedama išsprendus konfliktą dėl karo belaisvių.

„Kol nėra sutarimo klausimais, susijusiais su apsikeitimu belaisviais ir prievarta laikomais žmonėmis, federaliniai būriai neišvyks iš Čečėnijos“, - pareiškė V.Tichomirovas. Jo teigimu, šią poziciją visiškai remia Rusijos saugumo tarybos sekretorius Aleksandras Lebedis.

A.Lebedžio atstovas to negalėjo nei patvirtinti, nei paneigti.

V.Tichomirovas kaltino čečėnų vadovus, kad jie kelia nerealius reikalavimus dėl karo belaisvių. Pasak jo, čečėnų pateiktas belaisvių sąrašas sudarytas iš nusikaltėlių, esančių visos Rusijos kalėjimuose. „Mes niekad nesutiksime dėl tokių mainų“, - pasakė rusų generolas.

Venecijoje paskelbta iki šiol neegzistavusios valstybės - Padanijos federacinės respublikos - nepriklausomybė. Separatistų judėjimo Siaurės lyga lyderis Umberto Bossi perskaitė nepriklausomybės deklaraciją, kurioje teigiama, kad šiaurinių Italijos sričių piliečiai pasisakė už atsiskyrimą nuo Romos balsuodami referendume.

Daugybė žurnalistų iš užsienio veltui laukė konkrečių duomenų apie referendumą: vienintelis žinomas skaičius, kurį minėjo politinių akcijų organizatoriai, - 140 kartoninių balsadėžių, kurios buvo iš anksto paruoštos nepriklausomybės referendumui.

U.Bossi nuomone, Padanijos piliečiais save laiko mažiausiai 15 milijonų italų.

Siaurės lygos priešininkai teigia, kad nėra ne tik Padanijos žemėlapis, bet ir tautos, kurios vardu ir valia remiasi separatistų vadovas U.Bossi.

Aleksandras Lebedis vienam Rusijos dienraščiui „Večerniaja Maskva“ pareiškė, kad dėl savo aplaidumo neišmokėdama atlyginimų vyriausybė labai greitai gali susilaukti armijos maišto.

„Ginkluotas sukilimas gali įvykti“, - pareiškė A.Lebedis. Tačiau visuomenės dėmesio siekiančio generolo, net neslepiančio savo noro pakeisti sergantį prezidentą Borisą Jelciną, pasisakymai dažniausiai yra gana

Čečėnų kovotojų vadas įspėjo, kad vėl gali kilti karas



Kol kas rusų ir čečėnų kariai vis dar nešaudo vieni į kitus, o kartu patuliuoja Grozno gatvėse. Reuter nuotr.

Cečėnų sukilėlių karo vadas Aslanas Maschadovas, kalbėdamas Rusijos nepriklausomos televizijos stoties NTV laidoje, pareiškė, kad jo pajėgos gali vėl pradėti kovas, jeigu taikos susitarimas bus nutrauktas. Pasak jo, neaišku, ar taika Čečėnijoje išsilaikys.

„Ji labai trapi. Padėtis priklauso nuo to, kaip tarpusavyje susitars politikai Maskvoje, - pasakė A.Maschadovas. - Darau viską, ką galiu. Bet jeigu susitarimas bus pažeistas, mes kovosime“.

Tuo tarpu Rusijos kariuomenės Čečėnijoje štabo atstovas pareiškė, kad ginkluotos čečėnų kovotojų grupuotės rengiasi Grozne „didelėms provokacijoms“.

Kaip pranešė vienos Rusijos jėgos žinybų pareigūnas, pastarosiomis dienomis į Čečėnijos sostinę iš kitų rajonų permesti kelti čečėnų laisvės kovotojų būriai. „Į Grozną atvyksta dvi čečėnų kovotojų grupės iš Arguno ir Nauro rajono“, - pranešė jis.

Pareigūnas, remdamasis žvalgybos duomenimis, teigė, kad Jarmolovskio tarybiniam ūkyje netoli Alchan Kalos gyvenvietės yra čečėnų kovotojų veiksmų koordinavimo štabas. „Čia taip pat telkiama jų šarvuotoji technika“, - pasakė Rusijos jėgos žinybos pareigūnas.

Cečėnijos marionetinės vyriausybės vadovas Doku Zavgajevs pareiškė, kad yra pasirengęs aptarti koalicinės vyriausybės sudarymo galimybę. Anksčiau iš Grozno pabėgęs Maskvos statybinis teigė, kad koalicija su, pasak jo, banditais neįmanoma.

Interviu naujienų agentūrai „Interfax“ D.Zavgajevs teigė, kad nė vienas dabartinių Čečėnijos lyderių negali vadovauti koalicijai ir imtis atsakomybės už respublikos atstatymą. D.Zavgajevs užsiminė, kad tai galėtų atlikti vyriausybė, suformuota jo vadovaujamo kabineto pagrindu.

„Dalyvauti ar nedalyvauti koalicijoje: dėl to turi apsispręsti kiekvienas oficialios Čečėnijos vyriausybės narys“, - pasakė D.Zavgajevs. Anksčiau jis teigė, kad koalicinėje vyriausybėje nedalyvaus.

Koalicijos klausimas buvo svarstomas ir vieną valandą trukusio Rusijos premjero Viktoro Cernomyrdino ir Saugumo tarybos sekretoriaus Aleksandro Lebedžio susitikime. Susitikime numatyta A.Lebedžio kelionė į Čečėniją, taip pat apsvaistytą padėtis šioje šalyje ir galimybes ją normalizuoti.

A.P. „Interfax“, BNS ir „Lietuvos ryto“ inf.

Valdžios kontrolės idėja - įkūnijama

Prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė dekretą įsteigti darbo grupę, kuri sukurtų veiksmingą valstybės valdžios ir valdymo institucijų kontrolės mechanizmą.

Septynių žmonių darbo grupės vadovu paskirtas šios idėjos autorius Seimo narys Romualdas Ozolas. Darbo grupė įpareigota per du mėnesius parengti norminių aktų projektus.

Pirmą kartą su savo idėja iširti visas nusavinto ir išgrobstyto Lietuvos turto apimtis bei pateikti

prieštaringi.

A.Lebedžio padėjėjai paneigė, jog generolas davęs interviu Didžiosios Britanijos dienraščiui „Daily Telegraph“, kuriame buvo cituojami jo žodžiai, esą Maskva imtųsi ekonominių sankcijų prieš JAV ir Vokietijos firmas, jeigu NATO gynybinis aljansas savo globon priimtų kelias buvusio Rytų bloko valstybes.

atlyginimo nuskriaustiems žmonėms tvarką R.Ozolas Prezidentą supažindino rugpjūčio viduryje.

Po to R.Ozolas pasiūlė įkurti nacionalinių tyrimų biurą (NTB), kuris užsiimtų „nacijos interesų gynimą visų pirma nuo visų valstybės vardu neteisėtai veikiančių asmenų ir institucijų“.

R.Ozolas sakė, jog NTB pirmiausia turėtų tirti valstybės kreditų skyrimą, masinę korupciją, taip pat komercinių bankų griūtis priežastis.

BNS ir „L.r.“ inf.

Tačiau Didžiosios Britanijos laikraštis tvirtina, kad toks interviu buvo duotas iš tikrųjų, ir pavadino A.Lebedžio atstovų pareiškimą „absurdu“.

Pasak „The Daily Telegraph“, A.Lebedis, be grasinimų sankcijomis, interviu teigė, kad NATO plėtimasis gali būti vertinamas kaip Bonos mėginimas sukurti „ketvirtąjį Reichą“.

Vytautui Neverauskui 75 m.

Rašo Albinas Pocius

Rugsėjo 28 d. Adelaidėje, Lietuvos Namuose buvo iškilmingai paminėta mūsų bendruomenės veikėjo ir vyr. Skautininko Vytauto Neverausko 75 metų amžiaus garbinga sukaktis.

Vytautas Neverauskas gimė 1921 m. spalio 1 d. Kalniškėje, Krosnos valsčiuje, tėvo Mečislovo Neverausko miškų girininko sodyboje. Vytautui dar esant jaunam, tėvai išnuomavo savo ūkį ir persikėlė gyventi į Alytų. Vytautui dar esant tik 4 metų mirė tėvas. Baigęs pradžios mokyklą, mokėsi Alytaus gimnazijoje nuo 1931 iki 1939 m., kada su motina persikėlė gyventi į atgautą Vilnių, kur baigė gimnaziją ir įstojo į Vilniaus universitetą, lankydamas Lietuvos istorijos kursą.

Vokiečiams uždarius Vilniaus universitetą, reikėjo susirasti darbą, kad neišvežtų į Vokietiją. Išsuk gavo darbą pačiame Vilniuje. Vėliau buvo perkeltas į Švenčionis ir dar vėliau į Pabrąde, kur bedirbant priartėjo frontas. Iš čia per Vilnių pasitraukė toliau į Lietuvą, o bolševikams priartėjus pasitraukė į Vokietiją. Pasibaigus karti apsigyveno Ovelgene, vėliau Cellėje ir galiausia Wolterdingen D.P. stovykloje, kur buvo apie 300 lietuvių.

Prasidėjus emigracijai, 1948 m. sausio 13 d. teko išplaukti į mažai žinomą Australiją, kurią pasiekė tu pačių metų vasario 12 d. Laive susipažino su Maryte Vitkauskaite, Alytaus mokytojo dukra, su kuriais dviem seserimis mokinosi kartu gimnazijoje. Jie susipažino, įsimylėjo ir 1950 m. balandžio 20 d. Adelaidėje apsivedė. Vytautas ir Marytė Neverauskai labai tinka vienas kitam į porą. Abu visuomeninkai. Abu skautininkai ir gražiai padėdami vienas kitam jau išgyveno 46 metus, išaugindami dvi dukras ir sūnų, visiems suteikdami aukštąjį mokslą kurie tvirtai įsijungė į lietuvių bendruomenę.

Vyt. Neverauskas, norėdamas užtikrinti sau ir šeimai geresnį gyvenimą, baigė Institute of Technology School of Accountancy ir gavo baigimo diplomą, kas padėjo gauti geresnį darbą ir užsitikrinti padėtį australų įstaigose.

Vytautas Neverauskas yra vienas iš įžymesnių Adelaidės lietuvių visuomenės veikėjų. Jau nuo gimnazijos laikų įsijungė į skautavimą. Adelaidėje buvo Tuntininku, vėliau Skautininkų Ramovės pirmininku ir Australijos lietuvių skautų Rajono vadu. Vadovavo keletai stovyklų ir rašė spaudoje aktualiais skautų klausimais. Apdovanotas beveik visais skautų medaliais ir net Geležinio Vilko ordinu, kuris duodamas tik už ypatingus nuopelnus skautijai.

Bendruomenės veikloje Vytautas Neverauskas taip pat stipriai pasireiškė. Buvo Adelaidės Lietuvių Bendruomenės Apylinkės pirmininku, Krašto Tarybos nariu, Pasaulio Lietuvių Seimo atstovu ir net keturias kadencijas Krašto Valdybos pirmininku. Su paskaitomis yra aplankęs beveik visas Australijos lietuvių kolonijas. Bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Tai reto pasižymėjimo žmogus.

Dabar sėkmingai vadovauja Adelaidės Lietuvių Sąjungai, kuri tvarko Lietuvių Namų reikalus. Jis daug jėgų skyrė švietimui. Mokytojų lietuvių mokyklose Vokietijoje ir Adelaidėje. Adelaidėje išbuvo net 14 metų mokytoju.

Turėdamas Adelaidės lietuvių pasitikėjimą, dabar vadovauja Talkos kooperatyvo Adelaidės skyriui, kuris jau pasiekė virš milijono dolerių apyvartą. 1976 m. gavo Justice of the Peace titulą ir padeda lietuviams sudarant įvairius dokumentus. 1983 m. gavo Justice of the Quorum titulą.

Norėdami pagerbti savo iškilų veikėją, susirinko į Lietuvių Namus virš šimtinės aktyvesnių mūsų bendruomenės narių. Sveikinimo žodžius tarė sūnus Paulius, Bendruomenės pirm. Janina Vabolienė, mūsų klebonas kun. Juozas Petraitis MIC, Sąjungos vardu Donatas Dunda ir kultūrininkų vardu Genovaitė Vasiliauskienė. Prieš vaišes įžanginį žodį tarė Viktoras Baltutis. Linkime garbingam jubiliatui dar daug metų nepailstamai dirbti Adelaidės lietuvių tarpe!

Sidnėjaus žaidynės skirsis nuo Atlantos olimpiados

Rita Baltušytė

Australijoje oficialiai pradėta 2000 metų Sidnėjaus olimpiados reklamos kampanija, kurioje naudojamas naujas žaidynių ženklas.

Ženklas kurtas paslapčia

Ženkle mėlyname fone (Sidnėjaus uosto vandens žydrynė) vaizduojamas iš trijų bumerangų (aborigenų vėliavos geltonos ir ochros spalvos) sudėtas bėgikas. Iš jo rankų kyla olimpinė liepsna, primenanti Sidnėjaus operos rūmų (šiuolaikinės Australijos simbolis) silueta.

Apačioje lyg ranka užrašytas miesto vardas, skaičius 2000 ir balti olimpiniai žiedai.

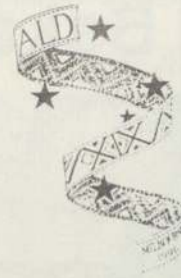
Ženklo, kuris buvo laikomas vos ne valstybės paslaptimi, kūrimas truko metus ir tris mėnesius. 300 tūkst. Australijos dolerių (900 tūkst. litų) įvertintas Melburno dizainerių projektas atrinktas iš daugiau kaip 700 darbų.

Bumerangai simbolizuoja ir olimpinio judėjimo dvasios grįžimą, ir tai, kad olimpiada grįžta į Australijos žemyną (1956 metais vasaros žaidynės vyko Melburne).

Kartu pagerbtos ir olimpiados dalyvės moterys: sakoma, kad figūrą iš bumerangų įkvėpė Australijoje labai populiarus olimpinis bėgimo čempionė aboriginė Kathy Freeman.

Atsiribojo nuo Atlantos

Naujas svarbiausio pasaulio sporto renginio simbolis sukurtas Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) reikalavimu, bet buvo leista jo nepaskelbti Atlantos olimpiados uždarymo ceremonijoje.



Naujųjų Metų Balius

Australijos Lietuvių Dienas baigsime tradiciniu ir iškilmingu naujųjų 1997 metų sutikimu.

Sutiksime 1997-tuosius ištaigingoje ir vėsioje Moonee Valley racecourse „Celebrity“ salėje, keldami šampano taures skambant Alfredo arijai iš operos „Traviata“.

Vakarieniausime prie švelnios žvakių šviesos apšviestų apskritų stalų (sodinančių 10 žmonių) ir šoksime palydimi įvairios ir nuotaikingos muzikos. Šokiams gros iš Lietuvos atvykęs „Suvartukas“ ir vietinis Disco.

Į Naujųjų metų sutikimą rengėjai kviečia visus - ir jaunus ir vyresnius, taip pat ir šeimas su mažais vaikais. Vaikų priežiūrai šalia „Celebrity“ salės yra paskirtas kambarys, kuriame tėvai galės rūpintis savo prieaugliu.

Nors „Celebrity“ salė yra erdvi, galinti sutalpinti 1000 svečių, tačiau rengėjai kviečia užsisakyti bilietus kuo anksčiau.

*** Baliaus bilietai bus parduodami Lietuvių klube, 50 Errol St., Nth. Melbourne, sekmadieniais nuo lapkričio 30 iki gruodžio 27 d. tarp 12.00 ir 2.00 valandos.

*** Bilietus taip pat galima užsisakyti pas Algį Kairaitį, rašant jam į namus: 1 Sherwood Court, East Doncaster, VIC 3109. Su užsakymu siunčiamą čekį rašykite „Lithuanian Festival Melbourne 1996“ vardu.

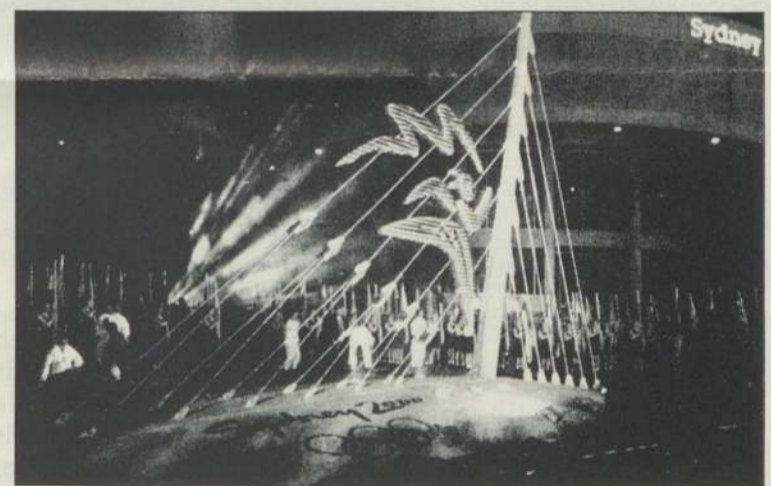
*** BILJETŲ KAINA: \$46 SUAUGUSIEMS
\$36 MOKSLEIVIAMS

*** Už šią kainą - vakarieni, baltas ar raudonas vynas, alus. Šampanas Naujųjų metų sutikimui. Vaisvandeniai.

Salėje veiks ir baras, kuriame bus galima nusipirkti ir kitokius gėrimus.

Laukiame!

ALD informacija



Sidnėje buvo iškilmingai atidengtas paminklas 2000 metų vasaros olimpinėms žaidynėms.

Sis faktas dar labiau pabrėžė Sidnėjaus olimpinį žaidynių rengėjų nusistatymą ne vien simboliškai atsiriboti nuo Atlantos olimpiados stiliaus.

Pastarosios žaidynės neoficialiai buvo pramintos „pinigų olimpiada“. Australai nori, kad Sidnėjaus olimpinės žaidynės, oficialiai paskelbtos kaip sportininkų, tokios ir būtų.

Pavyzdžiui, visų delegacijų nariams nieko nekainuos kelionė lėktuvu į Australiją (beje, pigiausias lėktuvo bilietas maršutu Vilnius-Sidnėjus-Vilnius kainuoja apie pusantro tūkstančio JAV dolerių).

Pirmą kartą per šimtmetę olimpinį žaidynių istoriją sportininkai galės pasivaikščioidami nueiti į olimpinį stadioną, nes gyvens visai greta jo.

Tačiau Houmbušo olimpinis miestelis (jo kaina - 550 milijonų Australijos dolerių) galės sutalpinti lygiai 10 tūkstančių sportininkų. Jau dabar paskelbta, kad šis skaičius nebus viršytas ir dėl to nuo 500 iki 800 kandidatų į olimpiečius turės likti namie. Beje, šiemet į

Atlantos žaidynes atvyko 650 sportininkų daugiau negu buvo tikėtasi.

Atsirado ir kritikuojančių

Sportininkų bei visuomenės entuziastingai sutiktas Sidnėjaus olimpiados ženklas susilaukė ir kritikos.

Pirmiausia sujudo kai kurios aborigenų organizacijos. Dėl to kad bumerango įvaizdis panaudotas jų net neatsiklausus, aborigenai raginami boikotuoti prekes su naujuoju ženklu.

Laikraščiuose taip pat pasirodė pasisakymų, kad ženkle esanti figūra, kurios galva simbolizuoja saulę su dviem spinduliais, labiau panaši į atgal žvelgiantį viščiuką.

Sidnėjaus universiteto studentų konkursą laimėjo kompozicija iš bumerangų, vaizduojanti kresle patogiai įsitaisiusį televizijos žiūrovą, nes atseit taip olimpiadą praleis dauguma Sidnėjaus gyventojų.

(Nukelta į 8-tą psl.)

A.†A. Antanas Bakaitis

Antanas gimė 1913 m. sausio 8 d. Gelgaudiškio valsčiuje, Šakių apskrityje. Kauno Aušros gimnaziją baigė 1935 m. Prancūzų kalbos ir literatūros kurso diplomą įgijo Prancūzijoje Nancy universitete. Buvo Pasvalio ir Vilniaus gimnazijose mokytoju. Vilniaus universitetą baigė 1942 m. Po karo Vokietijoje buvo lietuvių gimnazijos direktorius ir mokytojas Tubingeno-Pfulingeno gimnazijoje. Atvykęs į Australiją buvo vienos firmos Morningtone buhalteris, vėliau ir direktorius. Gyvai veikė su ateitininkais, skautais, skautų akademikų korporacijoje Vytis. Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininku buvo išrinktas 1962 m. ir nusipelnė gerų santykių išlyginimą su Lietuvių Bendruomene. Su žmona ElzYTE išaugino du sūnus: Remigijų ir Saulių. Abu Bakaičiai turėjo gražius balsus, dainavo Dainos Sambūryje ir Parapijos chore.

Melbourno lietuvių gyvenime Antanas buvo kaip ant jūros kranto aukštai iškilęs Švyturys, kuris įspėja nuo audrų, nuo seklumų, nuo



povandeninių uolų ir nurodo įėjimą į uostą. Taip mūsų Antanas, kaip tas jūros Švyturys, savo kilnia asmenybe spinduliavo į visas puses. Po ilgos ligos mirė spalio 5 d.

Atsisveikinant jo vaikams, žmonai ElzYTEi, artimiesiems ir visiems - Katalikų Federacijos Valdyba reiškia gilią užuojautą, meldama Antanui Dangaus laimės amžinąją Karalystę. P.D.

Žuvusių 13 sausio 1991 prie Vilniaus televizijos bokšto giminės maldininkai Romoje

Mons. Ladas Tulaba, P.A.

Sekmadienį 29 rugsėjo atskrido į Romą grupė lietuvių maldininkų: giminės bei artimieji tų, kurie gindami Lietuvos laisvę žuvo prie Vilniaus televizijos bokšto 1991 sausio 13. Su jais atvyko Vilniaus universiteto choras. Jų pirmas noras buvo pasimelsti už žuvusiųjų ir už Lietuvą, krikščionybės centre.

Sekancią dieną (30 IX) koncelebravome prel. A. Jonušas ir prel. S. Žilys, o taip pat ir aš šv. Petro bazilikoje prie šv. Petro grabo. Pamokslą pasakiau aš. Tekstą siunčiu. Gal rasite pravartu jį atspausdinti „Tėviškės Aiduose“. Juk tai brangus prisiminimas skaudaus, bet istorinio mūsų tautos įvykio. Šv. Mišių eigoje gražiai giedojo Vilniaus universiteto choras.

Po šv. Mišių visi susirinkome

Pamokslas maldininkams iš Lietuvos 30 IX 1996

Broliai ir sesės Kristuje

Susirinkome melstis prie šv. Petro kapo šioje patriarchalinėje apaštalių kunigaikščio bazilikoje. Dalis iš jūsų yra giminaičiai bei artimieji mūsų tautos kankinių, kurie žuvo gindami Lietuvos laisvę 1991 sausio 13 d. Susirinkome melstis prisimindami mūsų nesenos praeities kankinius prie kapo didžiojo Kankinio šv. Petro, Kristaus Vietininko. Susirinkome melstis, kad Viešpats šv. Petro užtarimu įgalintų mus išlaikyti Lietuvos laisvę dėl kurios jie paaukojo savo gyvybes.

Šv. Petras 67 metais po Kristaus mirė nukryžiuotas dabartinėje šv. Petro aikštėje, tuomet Nerono cirke. Jis pasiaukojęs, kad Kristaus Bažnyčia turėtų laisvę nešti žmonijai išganymą. Jo auka, kaip ir kitų pirmųjų krikščionių nebuvo veltui. Krikščionybė jau du tūkstančiai

metų gyvuoja ir gyvuoja iki visų pasaulio kraštų. Sitai leidžia mums tikėti, kad ir mūsų 13 sausio 1991 metų Vilniuje ir visų Sibiro tremtinių, skaitomų tūkstančiais aukos laiduos katalikiškai Lietuvai laisvę ir visokią dangaus palaimą.

Aidi ir šiandien mano sieloje, o, manau, ir mūsų visų, anos po tanku kenčiančios ir mirštančios jaunuolės silpnas šauksmas: „Aš dar gyva!“ Tai buvo šauksmas visos prislėgtos ir naikinamos bolševikinėje priespaudoje Lietuvos. Lietuva dar gyva, jau laisva, bet prislėgta po tankais visokių sunkumų: medžiaginių ir dvasinių. Politinė padėtis dar pilna pavojų. Dvasinės bolševikų ilgoje priespaudoje padarytos žaizdos dar pūliuoja, dar greitai užgis. Viso šito akivaizdoje visiems reikia jausti sąžinės pareigą telkti jėgas: pavojus pašalinti, sunkumus nugalėti, laisvę išsaugoti, šviesesnę ateitį kurti.

A.†A. savanoris - kūrėjas

Andrius Klimaitis

Štai ir vėl supiltas naujas savanorio kapas. Supiltas tolimoje Australijos žemėje, toli nuo Baltijos krantų ir tėvynės Lietuvos, kad priglaustų nuo ilgų kelionių ir sielvartingos nostalgijos pavargusią lietuvių savanorio širdį ir kūną.

Viena po kito negailestingoji mirtis traukia iš mūsų tarpo, ypač vyresnio amžiaus musiškius veikėjus, bendruomenės valdybos pirmininkus ir kitų sričių veiklos atstovus, kurie mums taip labai reikalingi ir kurių ateityje labai pasigesime.

Savanoris-kūrėjas Andrius Klimaitis 93 metų amžiaus gimė 28-ta liepos 1903 metais Utenos apskrityje Skiemonių miestelyje. Pradžios mokyklą baigė Skiemonuose, vos suejus 16 metų amžiaus Andrius paprašė savo motinos palaimos ir įstojo į savanorių eiles kovoti už tautos, tėvynės Lietuvos laisvę.

1919 m. vasario mėn. stojo į Lietuvos kuriamą kariuomenę. Tarnavo 2 p.p. kulkosvaidžių kuopoje, o taip pat baigė to pulko mokomąją kuopą. Dalyvavo kovose su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Už jo drasą, sumanumą ir narsumą kovose su priešais 1919 m. buvo apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės kovų medaliais ir pakeltas į puskarininko laipsnį. 1919 m. gruodžio mėn. pasiliuosavo iš kariuomenės ir įstojo į viešąją policiją. Vėliau, žemės reformos metu Andrius gavo mažą ūkį Grinkiškio valsčiuje Kėdainių apskrityje, kurį jis labai mylėjo. Šioje sodyboje jis pradėjo savo šeimyninį gyvenimą.

Sovietams artėjant prie Lietuvos, Andrius su šeima pasitraukė į Vokietiją ir po karo 1949 m. emigravo į Australiją. Apsigyveno Vakarų Australijoje Perth'e.

Jo namuose ir jo nuopelnu, kūrėsi Perth'o lietuvių bendruomenė. Pirmiausia įsikūrė sporto klubas, o vėliau ir apylinkės bendruomenės valdyba kuriai jis visą gyvenimą dirbo kaip valdybos narys. Jo gyvenime darbas lietuvių pirmavo pirmo viso kito.

Andrius Klimaitis didvyris. Jo pavardė buvo pasklidusi po visą Vakarų Australiją. Buvo labai veiklus: per tuos ilgus metus įsteigė



A. KLIMAITIS

Kariuomenės šventės minėjime Perthe

du skyrius savanorių ir ramovėnų kuriems jis pats pirmininkavo. Andrius buvo Perth'o lietuvių bendruomenės uola ir tėvas. Andrius buvo pamaldingas žmogus. Jis mylėjo Dievą, lankė sekmadieniais bažnyčią taipogi mylėjo savo tautą ir tėvynę Lietuvą.

A.†A. Andrius Klimaitis jau ilgą laiką nebuvo matomas, jis gyveno senelių prieglaudoje ir tik sužinota, kad Andrius rugsėjo 18 d. mirė. Užbaigęs savo gyvenimo kelionę ir kartu tėvynės sargybos postą iškeliavo į amžinybės poilsį. Velionis buvo laidojamas rugsėjo 21 d. šeštadienį 9.30 val. ryto. St. Francis lietuvių parapijos bažnyčioje gedulingas šv. Mišias atnašavo kun. dr. A. Savickis. Karstas bažnyčioje buvo tautiškai pašarvotas, abendngtas tautine vėliava, šalia jos gulėjo pagalvėlis su Velionio medaliais. Bažnyčia buvo pilnutėlė Velionio šeimos narių, draugų bei pažįstamų. 11.00 val. Karrakatta kapinėse Velionį palydėti ir su juo atsiveikinti susirinko apie du šimtai žmonių. Po kunigo maldų, prie kapo atsisveikinimo žodį tarė J. Jaudegis. Baigdamas savo kalbą pabrėžė, kad velionis buvo geras savo gyvenime žmogus.

Velionis paliko liūdinčią šeimą: dukrą Valę ir du sūnus Vytautą ir Ernestą su šeimomis.

Nuoširdi mano užuojauta Velionio šeimai ir padėka už pakvietimą dalyvauti laidotuvėse ir šermenyse.

Balys Steckis

Šiam įpareigoja mus visus mūsų kankiniai.

Kun. Stankūnas ir kiti Karagandos stovykloje buvę lietuviai kunigai ir pasauliečiai 1956 metais per vieną kunigą italą Zapattą, kuris kurį laiką buvo Karagandos stovykloje ir pažino lietuvius, aplankė mus Kolegijoje ir perdavė raštelį. Jame buvo parašyta: „Neliūdėkite dėl mūsų. Mes kenčiame ir mirštame noriai, nes žinome už ką. Prašome jus: padarykite, ką galite, kad mūsų kančios nebūtų veltui“. Tas pats kunigas Zapattą papasakojo, kiek mūsų tautiečiai tame pragariškame lageryje kentėjo ir kaip jie tauriai laikėsi. Ypač jis prisiminė keliolika jaunuolių, buvusių vienos Kauno gimnazijos mokinių. Jie buvo suimti ir nubausti 10 metų dirbti vario kasyklose Karagandoje, kadangi 16 Vasario sugiedojo Lietuvos himną. Jis sakė, kad šie jaunuoliai, grįžę iš darbo, nors mirtinai pavargę, kiekvieną vakarą prieš einant

poilsui, sukalbėdavo rožančių už Lietuvą. Jie tvirtai tikėjo, kad Lietuva bus laisva. „Anų jaunuolių kilnumas buvo toks žavus, - sakė kun. Zapattą, kad aš kartais jų ilgiuosi ir norėčiau grįžti į anų kančių stovyklą ir būti su jais“.

Ir mūsų 13 sausio žuvusieji, o taip pat ir visi Sibire kentėjusieji ir nūdien kreipiasi su kun. Stankūno prašymu: „Mes kentėjome ir žuvome, jūs padarykite, kad mūsų aukos nebūtų veltui! Tai turi būti šventas mums kiekvienam įpareigojimas.“

Lietuva jau gyva, bet ji dar ir tanko prislėgta didžiųjų pergyvenamų sunkumų: politinių, ekonominių ir dvasinių.

Lietuva yra grąsoma pavojų iš išorės ir iš vidaus. Iš išorės - imperialistinė Maskva dar pilnai neatsisakė Baltijos kraštų. Iš vidaus - sovietinis komunizmas dar nėra miręs Lietuvoje.

(Nukelta į 8-tą psl.)

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Antaną Bakaitį atsisveikinant Tobin laidotuvių koplyčioje East Burwood po Rožančiaus žodį tarė kun. Pr. Dauknys - Katalikų Federacijos vardu, Zigmą Augaitis - Bendruomenės vardu, Vida Vaitiekūnienė - artimųjų vardu. Per Laidojimo šv. Mišias Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje spalio 10 d. giedojo Jungtinis choras: Dainos Sambūris ir Parapijos choras vargonavo Rita Mačiulaitienė, dirigavo Petras Morkūnas. Liturginius skaitymus atliko velionio sūnus Remigijus Bakaitis. Išlydint atsisveikinimo žodį tarė kun. Pr. Dauknys. Visi choristai sudarė špalerius - teikiant abiejų chorų pagarbą savo ilgamečiui choristui, giedant „Marija, Marija“ giesmę, palydėtas į Springvale Necropolis kapines. Jo žmona Elzytė, irgi choristė, negalėjo dalyvauti, nes buvo labai silpna ligoninėje. Teilsisi Antanas Viešpaties Ramybėje.

Antaną Bakaitį laidojant už jo vėlę šv. Mišias užprašė: O.J. Bratiškai, E.V.Čižauskai, J.Grigaitienė, A.J.Jankevičiai, I.Jokubauskienė, T.Jurgelaitienė, J.A.Kairys, D.H.Kaladė, A.Kalvaitienė, R.Klimas, E.Z.Mackevičiai, P.Mažylis, J.Mikštas, E.B.Pankevičiai, Alf. Ročius, Stasys (pavardė neparašyta), S.P.Šiuškai, Pr.St.Svambariai, J.Svėrebas, J.M.Vaitkus, J.M.Venckai.

Stasytienė Veronika, 76 m. amžiaus, mirė spalio 8 d. Giliame liūdesyje jos vyras Adomas Stasys, kuris mūsų Parapijos Sekmadienio mokykloje buvo per 30 metų mokytojas ir trejetą kartų dar buvo ir mokyklos vedėjas. Ją palaidojo iš vietinės australų bažnyčios ir palydėta į Fawknor kapines, kur prieš porą metų palaidota ir jų dukrelė Kristina. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Petras Rimkevičius mirė irgi spalio 8 d., giliame liūdesyje jo žmona Christina - vokiečių katalikė. Jam prieš mirtį dar namuose buvo suteikti Ligonų Sakramentai ir jį palaidojo iš vietinės bažnyčios Springvale Necropolis kapinėse. Teilsisi Petras Viešpaties Ramybėje.

Už Onos Zumerienės tėvelius: Juozą ir Aleksandrą Ragauskus šv. Mišios aukojamos spalio 21 d.

Teresės Bikulčienės mirties penkmečio atminimui šv. Mišios Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje spalio 26 d. šeštadienį 1 val. po pietų. Užprašė Elena Daugvila - K. Visi, kas ją prisimena, kviečiami ateiti ir už ją pasimelsti. Po šv. Mišių klubo patalpoje užkandžiai ir kavutė.

Lapkričio mėnuo artėja, kuris yra skirtas mirusiųjų atminimui ir malda už juos. Fawknor kapines lankysime, kur daugiausiai palaidota lietuvių lapkričio 2 d. Vėlinių šeštadienį 11 val. Rinktis prie A.†A. Prelato Prano Vaserio kapo. New Cheltenham kapinėse tą pačią Vėlinių dieną šeštadienį

lapkričio 2 d. susitikti 3 val. įvažiuojant iš Reserve Road. Springvale Necropolis kapines lankysime lapkričio 3 d. sekmadienį 3 val. Susitikti prie kapinių įstaigos ir iš čia nuvyksime visi kartu prie artimiausio lietuvių kapo. Visur susitikus apeigos, maldos. Bus pašventinami ir nauji antkapiai.

Vėlinių proga už visus mirusius parapijiečius bus aukojamos šv. Mišios lapkričio 3 d. sekmadienį Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje. Kas norėtų dar už savo artimuosius atskirų šv. Mišių, į rinkliavos lėkštę įdėti savo artimųjų vardus.

Geelonge pamaldos bus šv. Petro ir Povilo bažnyčioje lapkričio 10 d. sekmadienį 8.30 val. Už visus mirusius lietuvius Geelonge ir už visų dalyvaujančių asmenų mirusius gimines.

CANBERRA

Canberros Lietuvių Sporto Klubo „Vilkas“ valdyba praneša, kad 1996 m. spalio mėn. 27 d. (sekmadienį) 3 val. p.p. yra šaukiamas visuotinas sportininkų, rėmėjų ir sportui prijauniančiųjų susirinkimas.

Susirinkime bus svarstoma sportininkų dalyvavimas Sporto Šventėje Melbourne š.m. pabaigoje per Lietuvių Dienas. Taip pat bus diskutuojama Sporto Klubo ateitis. Šis susirinkimas yra labai svarbus, todėl sportininkai, rėmėjai ir sportui prijaunantieji yra prašomi susirinkime skaitlingai dalyvauti.

Canberros Lietuvių Sporto Klubo „Vilkas“ valdyba

Aukos Lietuvos (Motinos Teresės)

Janinos Navickaitės var-gšams \$50 E. ir M. Matulioniai.

Vietoj gėlių A.†A. Antano Bakaičio atminimui: \$100 S. ir R.Bakaičiai, R. Bakaitis. Po \$20 J.Petraitis, J.Grigaitienė, V.Vaitiekūnienė, I.Jokubauskienė, L.Ray, J. ir J. Zalkauskai, G. ir Z. Mackevičiai, V. ir T. Pošiūnai, K. ir D. Lynikai. Po \$10 H. Statkuvienė, V.Jablonskienė, S. ir S. Stankūnavičiai, G.Jokubaitienė, Z.Pranckūnienė ir E.Dainutienė.

Aukos bus persiųstos artimiausiu laiku. Už jas širdingai dėkojame. Melb.LKMD-jos valdyba

Estai giria Lietuvą

„Hoiupank“ ir „Hansapank“ dviejų didžiausių Estijos komercinių bankų, ekspertų teigimu, Lietuvos Vyriausybės obligacijų palūkanų sumažėjimas yra teigiamas ir neišvengiamas reiškinys, nors dėl to sumažėjo bankų galimybės gauti didelį pelną Lietuvos rinkoje.

Pasak „Hansapank“ atstovo Erko Raasuke'as, investuotojai niekada nebus patenkinti palūknų kritimu, tačiau, atsižvelgiant į procesus, vykstančius Baltijos valstybių rinkose, Lietuvos Vyriausybės obligacijų palūkanų mažėjimas, be jokios abejonės, yra teigiamas ir sveikintinas reiškinys.

A. † A. skautininkui, filisteriui Antanui Bakaičiui

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai Elzytei, ir sūnams Remigijui ir Sauliui su šeimomis. Vis Budžiu!
Melbourno Skautininkų Ramovė

A. † A. Antanui Bakaičiui

mirus, jo žmonai Elzytei, jo sūnams Sauliui ir Remigijui ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškiamė.



Jurgis ir Regina Smilgevičiai
Regina Kaunienė
Stasys Gabrijolavičius

PADEKA



Mūsų mylimai seselei, a.†a. Apolonijai Čelnaitei atsisveikinant su šiuo pasauliu iškeliavusiai į Amžinybę - dėkojame visiems užjaučiantiems mus: kun. dr. Pr. Daukniui už pareikštą užuojautą „Tėviškės Aiduose“ ir per pamaldas pasimeldus už mirusiųjų sielas. Ačiū Melbourno lietuvių chorams ir chorų dirigentėms p. Birutei ir p. Zitai Prašmutaitėms už užuojautą „Mūsų Pastogėje“. Dėkojame Soc. Globos moterų draugijai už pareikštą užuojautą „Mūsų Pastogėje“. Ačiū Alisai Baltrukonienei, A. ir V. Ramoškiams, ir p. Vilkišienei už pareikštą jautrią užuojautą „Mūsų Pastogėje“ ir „Tėviškės Aiduose“. Dėkojame visiems mūsų bičiuliams už pareikštą užuojautą žodžiu, raštu bei telefonu.

Albertas Čelna
Aldona Baltrūnienė-Čelnaitė



Melbourno „Dainos Sambūrio“ valdyba su dirigentėmis. Iš dešinės: Zita Prašmutaitė, Vincas Lazauskas, Regina Umbražiūnienė, Birutė Prašmutaitė, Dana Lynikienė ir Leonas Geštautas.

Man brangiausias lietuviškas žodis
Tik saviems aš jį perduot galiu,
O kitiems aš galiu pasakyti:
Jį užmiršti - tikrai negražu.

Keturiasdešimt septintasis
Melbourno „Dainos Sambūrio“
metinis koncertas įvyks lapkričio 10
d. (sekmadienį) Lietuvių Namuose
1.30 val. p.p.

Kviečiame visus atsilankyti.
Turėsite progos paklausti vokiečių

vyrų chorą „Liedertafel“, kuris jau atšventė savo 136 metų įkūrimo metines. Jis įsikūręs Australijoje 1860 metais. Šis vokiečių choras nedainavo tik karo metais. Choras lankėsi Vokietijoje su savo programa jau tris kartus, o mes juos išgirsime Sambūrio metiniame koncerte.

Lauksime visų!
Melbourno „Dainos Sambūrio“
valdyba

Klaipėdiečiai paskelbė, kad jų miestą skurdina Vilnius

„Klaipėda - vienintelis Lietuvos uostamiestis, tačiau centrinės Lietuvos valdžios institucijos neįvertina jo savitumo, ignoruoja realius gyventojų poreikius ir savivaldos principus“, - teigiama „Klaipėdiečių manifeste“, kurį pasirašė daugiau kaip pusšimtis uostamiesčio švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos darbuotojų, įmonių ir bendrovių vadovų bei darbuotojų, pensininkų, žurnalistų. Manifestas buvo pristatytas savivaldybėje surengtoje spaudos konferencijoje.

„Centralizuotas biudžeto lėšų

skirstymas, - rašoma manifeste, - pasmerkė merdėti universitetą, Jūrų muziejų, akvariumą ir delfinariumą piliavietės regeneravimo darbus, prestižinių kultūros ir sporto kolektyvų veiklą“. Klaipėda proporcingai gyventojų skaičiui duoda didžiausias šalies biudžeto pajamas, yra patraukliausia užsienio investicijoms, tačiau daroma viskas, kad turtingas miestas skurstų. Todėl gyvybiškai yra būtinos regioninės programos, kurios padėtų Klaipėdai tapti laisvos ekonomikos ir laisvo gyvenimo miestu.

„L.r.“

RAŠOTE TESTAMENTĄ?, Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“! Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

Žuvusių 13 sausio 1991 prie Vilniaus televizijos bokšto giminės maldininkai Romoje

(Atkelta iš 6-to psl.)

Lietuva išgyvena didelius ekonominius sunkumus dėl kurių kalti yra valdantys asmenys. Vieni greitai tapo milijonieriais, o kiti turi kovoti dėl duonos kąsnio. Neteisybė klestėja, nes nėra reikiamai varžoma

Lietuva, tiesa, pamažu dvasiniai atsigauna, bet dar daug yra kas reikia taisyti, atstatyti Bažnyčios ir sielų gyvenime. Dar daug yra neužgydytų žaidimų, kurias bolševikai per 50 metų padarė.

Lietuva taigi dar ilgai turės eiti kryžiaus-aukos keliu.

Sitai priminė šv. Tėvas lankydamas 1993 rugsėjo 5 d. žuvusių kapus Antakalnio kapinėse. Savo šiai progai sukurtose maldose jis šitaip išsireiškė: „Gyvybės ir mirties Viešpatie, Tu ryžais tapti žmogumi, kad kryžiaus mirtimi atpirktum žmogų. Miręs ir prisikėlęs Kristau! Galingųjų būvai nesuprastas, persekiotas ir nuteistas, gyvenai tarp mūsų; žodžiais, darbais visiems darei gera: gydei ligonius, maitinai alkanus, ir leidai save prikalti ant kryžiaus. Iš savosios garbės aukštumų pažvelk į šiuos kryžius, primenančius Lietuvos vaikus, paskutinės netolimos praeities skaudžios nelaimės aukas. Skauskminga patirtis įgyta brangia kančios, prievartos ir persekiojimų kaina. Ji betgi kupina niekad neprarastos vilties, neužgesusio laisvės lūkesčio, giliai išsisknijusio krikščioniško tikėjimo drąsos. Tikėjimas padėjo atsispirti prieš tamsias ir dažnas prievartos bangas, kurios neigė Dievą ir žemino žmogų.

Sie dar nauji mediniai kryžiai, Viešpatie, iškilę čia aną dieną po 1991 sausio tryliktosios mena Tavo kryžių, tuoj po prisikėlimo, Kalvariją ir tuscia kapą. Prie šių kryžių, Viešpatie, regim kitus, tikėjimo išaugintus, ašarom, apšlaistytus. Jis - gyva atmintis brangių asmenų, užmigusių Tavo ramybėje, kurie vedami nuoširdaus, veiklaus tikėjimo, paaukojo gyvenimą šeimai ir darbui. Štai anie kryžiai primena kritusius kovos lauke karius, krauju aplaisčius žemę, o ji turėjo tapti grūdai saulės ir vilties gaivinama dirva“.

Šia malda Kristaus Vietininkas priminė mums ir kvietė mus, primenant žuvusių sudėtas aukas, žvelgti į Kristaus kryžių. Iš jo semtis jėgų nugalėti prisikėlusios Lietuvos visus nūdienius sunkumus. Kristaus kryžius kalba ne tiek skausmo, kiek meilės: Dievo meilės kalba žmonėms; kalba ne tiek apie mirtį, kiek apie prisikėlimą ir gyvenimą. Meilė spindinti nuo Kristaus kryžiaus teuzdega mūsų širdyse tarpusavę meilę, vieningai gyventi ir veikti, kuriant šviesesni ateitį mūsų tėvynei. Kristaus kryžius teigiamai mumyse tikėjimą ir viltį keltis ir prisikelti naujam krikščioniškam gyvenimui, kuris kelia mus nuo žemės į dangų, kur mums yra skirtas amžinas laimingas gyvenimas. Kreipkimės į Aušros Vartų Gailestingumo Motiną, kad ji užtartų pas Visagalį suvargusią mūsų šalį, o mus kiekvieną įgalintų sekti Jos dievišką Sūnų einant kryžiaus keliu, kuris veda kaip tautas, taip ir pavienius asmenis į išganymą, užtikrinant palaimą žemėje ir laimę danguje.

Sidnėjaus žaidynės skirsis nuo Atlantos olimpiados

(Atkelta iš 5-to psl.)

Dovana Sidnėjaus miestui

Nepaisant kritikos, naujas olimpinis žaidynių ženklas jau rado vietą Sidnėje - miesto centre, vienoje labiausiai turistų lankomų vietų Darling Harbore, atidengta skulptūra - paminklas 2000 metų vasaros olimpinėms žaidynėms.

Likus lygiai ketveriems metams iki okimpiados (ji prasidės 2000 metų rugsėjo 15 dieną), kūrinių miestui dovanojo Sidnėjaus olimpiados organizacinis komitetas. Milžiniškas bėgikas iš bumerangų čia tarsi skrenda pakibęs ant burės forma ištemptų lynų.

Tą pačią dieną olimpinis ženklas pasipuošė greitieji tarp miestiniai traukiniai, Sidnėjaus autobusai.

Tikimasi milijonų dolerių

Tikimasi, jog per ketverius iki olimpinis žaidynių likusius metus už prekes su naujuoju ženklu bus gauta 60 milijonų Australijos dolerių.

Apskaičiuota, kad Sidnėjaus olimpiados organizaciniam komitetui norint neviršyti numatyto biudžeto, kiekvienas Australijoje

gyvenantis vyras, moteris ir vaikas turės suvenyrams išleisti po penkiasdešimt dolerių.

Bendras Sidnėjaus žaidynių biudžetas - 2 milijardai Australijos dolerių (6 milijardai litų).

350 milijonų Australijos dolerių tikimasi surinkti už geriausias vietas Houmbušo olimpiniam stadione, kurio statyba oficialiai pradėta.

Vadinamo „auksinio leidimo“ kaina - 10 tūkstančių Australijos dolerių (30 tūkstančių litų). Jo savininkas galės ne tik patogiai stebėti 2000 metų olimpiados atidarymo bei uždarymo iškilmes ir visas varžybas - leidimas galios dar trisdešimt metų po olimpiados.

Naujojo Pietų Velso (Sidnėjus - šios valstijos sostinė) vyriausybei stadionui statyti teks skirti 151 milijoną Australijos dolerių (453 milijonus litų) - beveik per pusę mažiau nei buvo numatyta.

Sidnėjaus olimpiados organizaciniam komitetui emė vadovauti valstijos kelių ir olimpiados ministras M.Knightas. Jis tikisi, kad pavyks sėkmingai suderinti pareigas ir išvengti transporto košmaro, patirto Atlantoje.

„L.r.“

Kovą laimi tik šešėlinė ekonomika

Vyngintas Gontis

Vertindami realų nacionalinį biudžetą, net ir būdami labai kritiški, neturime galimybės gauti rezultatą nurašyti, apeliuodami į nepatikimą statistiką. Nacionalinis biudžetas yra ne statistikos rodiklis, o realiai mokesčių pavidalu surinktas pinigų kiekis. Kiekvienais metais surinktą biudžetą tvirtina Seimas.

Realus nacionalinis biudžetas nuo 1990 iki 1995 metų sumažėjo penkis kartus. Ir nors per tą laiką įvyko struktūrinių nacionalinio biudžeto pokyčių, išlaidos valstybiniam socialiniam sektoriui išlaikyti taip pat sumažėjo beveik 5 kartus. Todėl reikia stebėtis, kaip iki šiol visas valstybės socialinis sektorius dar veikia. Tačiau jo griūtis grėsmingai artėja.

Politikai, ekonomistai, valstybės pareigūnai, remdamiesi jau visais kitais Statistikos departamento pateikiamais ekonomikos rodikliais, aiškina nacionalinio biudžeto katastrofišką mažėjimą ekonomikos nuosmukiu bei nuolatiniu gamybos mažėjimu.

Nors mokesčių sistema Lietuvoje nuolat yra tobulinama ir dauguma naujai įvestų mokesčių bei jų tarifai labai drastiškai nesiskiria nuo pasaulio praktikos, pats mokesčių surinkimo mechanizmas Lietuvoje tobulinamas vangiai. Didžiausiu trūkumu reikia laikyti tai, kad dauguma žmonių tiesiogiai patys mokesčių nemoka ir už jų nesumokėjimą asmeniškai neatsako.

Mokesčių nesumokėję darbdaviai tas valstybės lėšas pasisavina, o darbuotojai skriaudos dėl to nejaučia. Didelė infliacija, ekonomikos teisinio reglamentavimo spragos, asmeninės atsakomybės stoka sudarė labai palankias sąlygas slėpti dalį ūkinės ir komercinės veiklos. Atsirado dviguba buhalterija, nuslėptas darbo

užmokestis ir visa tai, kas vadinama šešėline ekonomika.

Sąžiningas verslas tampa neįmanomas, nes negali atlaikyti konkurencijos su šešėliniu verslu. Tokios padėties nebylus toleravimas yra didžiausia grėsmė ir Lietuvos valstybingumui. Todėl labai svarbu sutvarkyti Lietuvos mokesčių sistemą pagal rinkos ekonomikos reikalavimus, remiantis kiekvieno asmenine atsakomybe už mokesčių mokėjimą. Nepasiekus pažangos kovojant su šešėline ekonomika, mokesčių tarifų pertvarkymas ar naujų mokesčių įvedimas nepasiekia tikslo, nes tik dar labiau skatina nemokėti mokesčių.

Lėšų „Via Baltica“ finansuoti užteks?

Kelio „Via Baltica“ ir greitkelių projektams finansuoti iki 2000 metų sukaupta daugiau lėšų negu planuota. Finansų ministras Algimantas Krizinauskas ir Siaurės investicijų banko viceprezidentas Erkkis Karmila pasirašė paskutinįją sutartį dėl 6,7 mln. JAV dolerių paskolos skyrimo šiems projektams finansuoti. Vašingtone buvo pasirašyta sutartis su Pasaulio banku, skyrusiu tam 19 mln. JAV dolerių.

„Via Baltica“ ir greitkelių projektus, be Pasaulio ir Siaurės investicijų bankų, finansuoja Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (35,4 mln. JAV dolerių, iš kurių 11,4 mln. JAV dolerių dalį padės finansuoti Japonijos eksporto ir importo bankas) bei Europos investicijų bankas. ELTA



TALKOS PRANEŠIMAS

Nuo spalio 15, 1996, naujiems ir atnaujiniams indėliams galioja sekantys procentai:

Terminuoti indėliai:

Menėsinų palūkanų sąskaita (Min. \$10,000) 6.25%

12 mėn.	6.9%
6 mėn.	6.5%
3 mėn.	6.25%

Sąskaitos minimumas \$500

Terminui pasibaigus, indėlii galima išimti ar pervedti į kitą sąskaitą. Palūkanos įmokamos į einamąją sąskaitą. Jei klientas nepraneša savo pageidavimo, sąskaita automatiškai pervedama į naują, tokį patį terminuotą indėlii. Pinigus iš terminuotų indėlių galima išimti terminui nesuėjus. Tuo atveju mokama tik 2% už išimtus pinigus..

Einamosios sąskaitos:

\$5000 +	4%
\$1000 - \$4999	3%
\$1.00 - \$999	2%

Paskolos:

Su turto užstatu iki \$180,000 8.9%

NAUJOS paskolos pirmieji 12 mėn. virš \$20,000 6.9%

Su dokumentų užstatu iki \$25,000 12%

Su garantuotojais iki \$10,000 13%

Asmeninės iki \$5,000 13%

Talka višminėms paskoloms gali keisti metų bėgyje atsižvelgiant į bankų ir finansinių įstaigų siūlomus procentus.

Adelaide 362 7377
Melbourne 9328 3466
Sydney 796 8662

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ

TALKA

KREDITO DRAUGIJA

TALKA INFORMATION

The following interest rates apply from Oct 15, 1996 for all new and renewed deposits:

Term Deposits:

Monthly interest Account (Min. \$10,000) 6.25%

12 month	6.9%
6 month	6.5%
3 month	6.25%

Account minimum \$500

On maturity, the deposit and interest may be withdrawn or transferred to other accounts. If the client does not notify his/her intentions, the account is automatically rolled over for another equal term at current interest rate. Withdrawals may be made from term deposits before maturity date. In such case only 2% is payable on the withdrawn sum.

Current Accounts:

\$5000 +	4%
\$1000 - \$4999	3%
\$1.00 - \$999	2%

Loans:

Mortgage security up to \$180,000 8.9%

NEW loans over \$20,000 capped for 12 mth.. 6.9%

Title deposit security up to \$25,000 12%

Guarantor secured up to \$10,000 13%

Personal up to \$5,000 13%

Adelaide 362 7377
Melbourne 9328 3466
Sydney 796 8662

LITHUANIAN CO-OPERATIVE

TALKA

CREDIT SOCIETY LTD